

สรุปรายงาน
การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นประชาชน
ต่อร่าง พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ
จังหวัดลำปาง
เมษายน 2545

WA
541.JT3
ค125ต
2545 ฉ.1
สมัชชา

โดย ทีมงานเครือข่ายสุขภาพจังหวัดลำปาง

1804

สรุปรายงาน
การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นประชาชน
ต่อร่าง พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ
จังหวัดลำปาง
เมษายน 2545

WA 541.JT3 ค125ต 2545

* R 5 0 0 0 0 0 0 0 0 2 6 *

สรุปรายงานการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็น...
สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

โดย ทีมงานเครือข่ายสุขภาพจังหวัดลำปาง

1. การจัดเวที

1.1 แผนการจัดเวที

เวทีอำเภอ	วัน/เดือน/ปี	สถานที่	กลุ่มเป้าหมาย	ประเด็นที่รับฟังความคิดเห็น
1) เวทีอำเภอจาว	26 มีนาคม 2545	ศาลาประชาคมอำเภอจาว ต.หลวงเหนือ อ.จาว	- ตัวแทนกลุ่มข้าราชการ - ตัวแทนกลุ่มเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข - อบต. - ผู้นำชุมชน/ผู้ทรงคุณวุฒิ - ตัวแทนกลุ่มประชาารัฐ - ตัวแทนประชาชนทั่วไป - ตัวแทน อสม.	1. การบริการใกล้บ้านใกล้ใจ 2. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ
2) เวทีอำเภอเสริมงาม	27 มีนาคม 2545	ห้องประชุมโรงพยาบาลเสริมงาม ต.ทุ่งงาม อ.เสริมงาม	- กลุ่มเป้าหมายจากในอำเภอ เสริมงาม โดยมีองค์ประกอบ เช่นเดียวกับใน อ.จาว	1. การคุ้มครองผู้บริโภค 2. การบริการใกล้บ้านใกล้ใจ
3) เวทีอำเภอเกาะกา	28 มีนาคม 2545	ศาลาประชาคมอำเภอเกาะกา	- กลุ่มเป้าหมายจากในอำเภอ เกาะกา โดยมีองค์ประกอบ เช่นเดียวกับใน อ.จาว	1. การบริการใกล้บ้านใกล้ใจ 2. กลไกนโยบายสุขภาพแห่งชาติ

เวทีอำเภอ	วัน/เดือน/ปี	สถานที่	กลุ่มเป้าหมาย	ประเด็นที่รับฟัง ความคิดเห็น
4) เวทีอำเภอเมือง	3 เมษายน 2545	ห้องประชุมเทศบาลนครลำปาง อ.เมือง ข.ลำปาง	- กลุ่มเป้าหมายจากในอำเภอเมือง โดยเมืองค์ประกอบ เช่นเดียวกับใน อ.งาว	1. กลไกนโยบายสุขภาพแห่งชาติ 2. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ
5) เวทีอำเภอแม่เมาะ	4 เมษายน 2545	ศาลาประชาคมอำเภอแม่เมาะ	- กลุ่มเป้าหมายจากในอำเภอแม่เมาะ โดยเมืองค์ประกอบ เช่นเดียวกับใน อ.งาว	1. ปัญหาที่คุกคามสุขภาพและนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ
6) เวทีอำเภอแม่ทะ	5 เมษายน 2545	ห้องประชุมโรงพยาบาลแม่ทะ	- กลุ่มเป้าหมายจากในอำเภอแม่ทะ โดยเมืองค์ประกอบ เช่นเดียวกับใน อ.งาว	1. ปัญหาที่คุกคามสุขภาพและนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ 2. การคุ้มครองผู้บริโภค

1.2 คณะทำงาน

ในการดำเนินการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นประชาชนต่อร่าง พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติของจังหวัดลำปาง เนื่องจากมีระยะเวลาในการเตรียมการที่ค่อนข้างกระชั้นชิด ประกอบกับประเด็นในการรับฟังความคิดเห็นค่อนข้างลึกซึ้งและมีความต่อเนื่องกับประเด็นที่เคยได้รับความสนใจจากการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นจากกลุ่มองค์กรภาคีต่าง ๆ ในปี 2544 จังหวัดลำปาง จึงได้ให้ทีมงานนักวิชาการของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปางร่วมเป็นทีมงานในการเป็นวิทยากรกระบวนการ ทีมงานจดบันทึก และทีมจัดการในระดับจังหวัด ในทั้ง 6 เวที โดยมีขั้นตอนในการเตรียมงาน และการจัดแบ่งหน้าที่ ดังนี้

บทบาททีมงานจังหวัด

1. ทีมอำนวยการ ทีมงานจัดการเป็นทีมงานนักวิชาการจากงานพัฒนาบุคลากรและการสาธารณสุขมูลฐานของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง มีบทบาทหน้าที่ในการจัดการ ดังนี้

1) การกำหนดอำเภอเป้าหมายในการจัดเวที ซึ่งจังหวัดลำปางมีเป้าหมายอำเภอที่จะจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นประชาชนรวมทั้งสิ้น 6 อำเภอ ทีมงานได้คัดเลือกอำเภอจากศักยภาพการประสานงานกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ของเจ้าหน้าที่ระดับอำเภอ และความตื่นตัวของประชาชนในพื้นที่ โดยประเมินจากความสนใจในการร่วมแสดงความคิดเห็นในเวทีต่าง ๆ ได้อำเภอเป้าหมาย 6 อำเภอ คือ อำเภอองาว เสรวิชัย เกษะกา เดิน แม่เมาะ และแม่ทะ ซึ่งจากการประสานงานพบว่าอำเภอเงินมีปัญหาในการประสานกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งช่วงเวลาไปตรงกับการเตรียมการจัดงานประเพณีวันสงกรานต์ของอำเภอ ซึ่งมีนายอำเภอเป็นประธานในการจัดงาน ทำให้การประสานกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ค่อนข้างมีปัญหา ทีมงานจึงได้ปรับเป้าหมายจากเดิมอำเภอเงินเป็นอำเภอเมือง

2) การกำหนดกลุ่มเป้าหมายร่วมเวทีในพื้นที่ ทีมงานจังหวัดได้ระบุงบประมาณของผู้ร่วมเวทีให้อำเภอใช้เป็นแนวทาง ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย เช่น ประชาชนทั่วไป ผู้นำชุมชน อบต. อสม. หมอพื้นบ้าน กลุ่มประชากรรัฐ ผู้ทรงคุณวุฒิ ข้าราชการทั่วไป ข้าราชการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข โดยจังหวัดไม่ได้กำหนดสัดส่วนที่แน่นอนตายตัว แต่ให้อำเภอเป็นผู้พิจารณาตามความเหมาะสม โดยขอให้พิจารณาจากผู้ที่มีความสนใจ มีความต้องการมีส่วนร่วม และกล้าแสดงความคิดเห็น

3) การเชิญกลุ่มเป้าหมาย เนื่องจากในจังหวัดลำปาง มีกลุ่มองค์กรภาคเอกชนที่เคลื่อนไหวในพื้นที่ค่อนข้างน้อยและยังไม่มียุทธศาสตร์ชัดเจน จังหวัดจึงประสานผ่านสำนักงานสาธารณสุขอำเภอโดยมีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเป็นผู้เชิญกลุ่มเป้าหมายร่วมแสดงความคิดเห็น ทั้งนี้โดยจังหวัดได้อำนวยความสะดวกโดยได้จัดทำหนังสือเชิญผู้เข้าร่วมเวทีที่ลงนามโดยนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดลำปางให้ทุกอำเภอ แต่อย่างไรก็ตามในบาง

อำเภอก็ไม่ได้ใช้หนังสือเชิญของจังหวัด โดยเปลี่ยนไปใช้หนังสือเชิญที่ลงนามโดยนายอำเภอ ทั้งนี้ เพื่อการมีส่วนร่วมในระดับอำเภอ เช่นอำเภอแม่ทะ เกาะตา เป็นต้น

4) การกำหนดสถานที่ จังหวัดได้ให้อำเภอเป็นผู้กำหนดสถานที่ในการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็น ตามความสะดวก และความเหมาะสมในแต่ละอำเภอ แต่เนื่องจากในอำเภอส่วนใหญ่ค่อนข้างจะหาสถานที่จัดค่อนข้างยาก จึงกำหนดใช้ศาลาประชาคมอำเภอ หรือห้องประชุมโรงพยาบาลเป็นสถานที่จัดเวทีเป็นส่วนใหญ่

5) การบริหารจัดการการเงิน จังหวัดได้จัดสรรเงินในการจัดเวทีให้อำเภอเป็นผู้บริหารจัดการเองภายในอำเภอตามความเหมาะสม ซึ่งบางอำเภอก็จ่ายเป็นเงินตอบแทนค่ารถ บางอำเภอจัดเป็นอาหาร และของว่างเลี้ยงผู้ร่วมเวทีแสดงความคิดเห็น

6) การเตรียมตัวสำหรับผู้เข้าร่วมเวทีรับฟังความคิดเห็น ในการเชิญกลุ่มเป้าหมาย ได้ระบุในหนังสือเชิญ ขอบความร่วมมือให้ผู้ร่วมเวทีได้ศึกษาประเด็นต่าง ๆ ใน ร่าง พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติในภาพรวม และเน้นหนักในประเด็นหลักที่กำหนดไว้ในแต่ละอำเภอ พร้อมทั้งแนบ ร่าง พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ และเอกสารที่ได้รับการสนับสนุนจาก สปปรส. ให้กลุ่มเป้าหมายทุกคน แต่จากการสอบถามกลุ่มเป้าหมายที่มาร่วมเวทีจริงพบว่ากลุ่มผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นไม่ค่อยได้อ่านเอกสารรายละเอียดมากนัก มีเพียงส่วนน้อยที่ได้ศึกษาโดยละเอียด โดยสังเกตว่า ผู้ที่เตรียมตัวศึกษาร่าง พ.ร.บ.สุขภาพมาก่อนส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มข้าราชการปานาณู ผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากชาวบ้านไม่คุ้นเคยกับการอ่านมากนัก หรือไม่ค่อยมีเวลาศึกษารายละเอียด

7) การประชาสัมพันธ์

ระดับจังหวัด ได้ประสานวิทยุชุมชนในการประชาสัมพันธ์กำหนดการจัดเวที ซึ่งได้สร้างความร่วมมือเป็นอย่างดี ทั้งในการประชาสัมพันธ์กำหนดการจัดเวทีอำเภอ และการเปิดเวทีให้ประชาชน ผู้สนใจได้ร่วมแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ทั้งในลักษณะการให้ข้อมูลเนื้อหาสาระ และการสัมภาษณ์สดผ่านโทรศัพท์

ระดับอำเภอ ในอำเภอเป้าหมาย สาธารณสุขอำเภอ ได้ประสานเชิญชวนผู้ร่วมเวทีผ่านที่ประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้าน ที่ประชุมหัวหน้าส่วนราชการในระดับอำเภอ ตลอดจนเชิญชวนผ่านกลุ่ม อสม. ในหมู่บ้าน

8) การกำหนดประเด็นแสดงความคิดเห็น จากประสบการณ์ในการจัดเวทีให้ประชาชนมีส่วนร่วมที่ผ่านมา มีข้อสังเกตจากทีมงานว่า ในการจัดเวทีไม่ควรใช้เวลานานเกินครึ่งวัน หากเกินกว่านี้ ชาวบ้านจะไม่มีสมาธิ เกิดความเบื่อหน่าย ไม่มีประโยชน์ในการจัดเวทีโดยใช้เวลานานเกินไป และประเด็นที่จะให้ร่วมแสดงความคิดเห็นไม่ควรจะหลากหลายเรื่องราวเกินไปในแต่ละกลุ่ม เพราะจะทำให้ชาวบ้านเกิดความเหนื่อย ถ้า สัสสน การมีส่วนร่วมน้อย ทีมงานจึงมีข้อสรุป ที่จะกำหนดหัวข้อประเด็นในการรับฟังความคิดเห็นในแต่ละอำเภอ

อำเภอละ 2 ประเด็น โดยพิจารณากำหนดประเด็นในแต่ละอำเภอให้กระจายตามความสนใจ และสอดคล้องตามสภาพปัญหาของประชาชนในแต่ละอำเภอ กำหนดอำเภอละ 2 ประเด็น โดยกระจายครอบคลุมในทั้ง 5 ประเด็นหลักใน 6 อำเภอ

2. ทีมวิชาการและทีมวิทยากรกระบวนการ ได้เชิญชวนทีมนักวิชาการสำนักงานสาธารณสุข

จังหวัดลำปางร่วมเป็นทีมวิชาการและทีมวิทยากรกระบวนการ โดยได้ชี้แจงทีมงานถึงวัตถุประสงค์ในการจัดเวทีประเด็นต่าง ๆ ที่ สปรส. ต้องการให้ประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็น และให้ทีมนักวิชาการมีส่วนร่วมกำหนดรูปแบบการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็น ซึ่งได้จัดแบ่งทีมงานดังกล่าวออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

2.1 กลุ่มจัดการ เป็นผู้ประสานงาน นัดหมาย เตรียมการทั่วไปในการจัดเวที โดยมีผู้ประสานงานหลักเป็นผู้ดำเนินการจัดการทุกเวที ร่วมกับเจ้าหน้าที่จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปางวันละ 1 คน

2.2 กลุ่มวิทยากรกระบวนการ จัดแบ่งผู้รับผิดชอบตามประเด็นที่ต้องการรับฟังความคิดเห็นจำนวน 5 กลุ่ม กลุ่มละ 2 คน รวมวิทยากรกระบวนการทั้งสิ้น 10 คน โดยไม่มีการเปลี่ยนกลุ่ม ทั้งนี้เพื่อให้วิทยากรมีความเข้าใจ และลึกซึ้งในเนื้อหาสาระ รายละเอียดประเด็นต่าง ๆ

2.3 กลุ่มจับบันทึกข้อมูล ประกอบด้วยทีมงานจากมูลนิธิเดิมนำใจให้สังคมเวทีละ 2 คน โดยส่วนใหญ่จะเป็นคนเดิม โดยใช้การจับบันทึกโดยเทคนิคแผนที่ความคิดตามประเด็นที่ระบุ

2.4 กลุ่มจับบันทึกข้อมูลการจัดเวทีเชิงคุณภาพ ประกอบด้วยทีมงานจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปางเวที (วัน)ละ 2 คน โดยส่วนใหญ่จะเป็นคนเดิม ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการสังเกตกระบวนการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดเวที

บทบาททีมงานอำเภอ

ในพื้นที่ระดับอำเภอ ได้ประสานผ่านสำนักงานสาธารณสุขอำเภอพื้นที่เป้าหมาย ในการประสานจัดการในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. การประสานเชิญกลุ่มเป้าหมาย
2. การจัดเตรียมสถานที่
3. การบริหารจัดการงบประมาณ และอำนวยความสะดวกในเรื่องการจัดอาหารกลางวัน อาหารว่าง

และค่าขนพาหนะในการเดินทางของผู้ร่วมเวทีแสดงความคิดเห็น

2. ผู้เข้าร่วมประชุม

เวที/กลุ่มคน	ประชาชน ทั่วไป	นัก ธุรกิจ/ พ่อค้า	สมาชิก องค์กร ปก- ครอง ท้องถิ่น	ผู้นำ ชุมชน/ องค์กร ชุมชน	ข้าราชการ การส ารณ สุข	ข้าราชการ/ นัก วิชาการ /นักก ฎ หมาย	นักการ เมือง ท้องถิ่น	อสม.	หมอ พื้น บ้าน	รวม
1. เวทีอำเภอจาว	6	5	6	8	8	11	2	10	9	65
2. เวทีอำเภอเสริมงาม	19	5	5	9	6	8	1	12	3	68
3. เวทีอำเภอเกาะคา	14	4	3	5	8	7	2	8	2	53
4. เวทีอำเภอเมือง	5	3	4	5	4	6	3	7	12	49
5. เวทีอำเภอแม่เมาะ	6	3	3	4	4	2	1	3	-	26
6. เวทีอำเภอแม่ทะ	14	3	6	12	6	4	1	9	2	57
รวม 6 เวที (อำเภอ)	64	23	27	43	36	38	10	49	28	318

3. สรุปความคิดเห็นประชาชนต่อร่าง พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ก) ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ

1. ในชุมชนของท่านมีแผนแพทย์แผนไทย หมอพื้นบ้านหรือไม่ ให้บริการอะไรบ้าง ยกตัวอย่าง

จากการระดมความคิดเห็นในเวที สรุปได้ว่าแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชน จะมีหมอพื้นบ้านอยู่ทุกชุมชน โดยแยกประเภทของหมอพื้นบ้าน ได้ดังนี้

- หมอเป่า
- หมอแหก
- หมอสูชวิญ (เรียกขวิญ)
- หมอสมุนไพร (ประกอบด้วยสมุนไพร)
- หมอต่อกระดูก
- หมอนวด คลายเส้น

โดยที่หมอแต่ละประเภทจะให้การดูแลรักษาคนไข้ที่แตกต่างกันออกไป ตามลักษณะของโรค ที่เกิดกับผู้ป่วย เช่น หมอเป่า จะรักษาเกี่ยวกับการเป่าบาดแผลที่เกิดจากตุ่มพิษ เป่าโรทงศ์หวัดหรือไฟลามทุ่ง หมอสมุนไพรก็จะมีการรักษาโรคด้วยยาสมุนไพร ใช้ดื่มกิน ใช้อาบ โดยไม่ได้นำสารเคมีเข้ามาผสมผสานในการรักษา และใช้วิธีการทางไสยศาสตร์ คือ การสะเดาะเคราะห์ ส่งสะดวง เป็นต้น

เสียงส่วนใหญ่จะเห็นด้วยกับการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยในการรักษาสุขภาพด้วยหมอพื้นบ้าน โดยมีการสนับสนุนความคิดเห็นว่า การรักษาด้วยยาสมุนไพร จะไม่มีผลข้างเคียงต่อสุขภาพร่างกายในอนาคต และยังเป็นสมุนไพรที่หาได้ง่ายในชุมชน และไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในแง่ในการเดินทางไปรักษาในโรงพยาบาล และหายจากอาการเจ็บป่วย

2. ท่านเห็นว่าค่าบริการดังกล่าว เหมาะสมหรือไม่ ควรเป็นอย่างไร

การบริการที่เหมาะสม

- อยู่ใกล้บ้าน
- เป็นคนในชุมชนซึ่งมีความคุ้นเคยและรู้จักกัน
- เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดมาแต่บรรพบุรุษ
- ประชาชนต้องการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไว้
- การรักษาโรคด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่วนมากใช้ยาสมุนไพร ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อร่างกาย

การบริการที่ไม่เหมาะสม

- บางครั้งการรักษาไม่ถูกต้องตามขั้นตอน

- การถ่ายทอดความรู้ไม่ครบตามขั้นตอนและวิธีการ
- สถานที่ในการให้บริการไม่สะอาด ไม่ถูกหลักอนามัย
- ไม่มีการแบ่งแยกประเภทคนไข้ อาจทำให้มีเชื้อโรคแพร่กระจายติดต่อกันได้
- ใช้ความรู้ไปในทางที่ไม่เหมาะสม เช่น เปิดให้บริการรักษาคนไข้ แต่ไม่ได้รักษาเอง ให้เด็กฝึกหัดเป็นผู้ให้การรักษา
- ใช้การนัดหมายโบราณแบบแฝงทำอาชีพอื่น

การบริการที่ควรจะเป็น

- จะต้องทำให้ถูกขั้นตอนของการรักษา
- ต้องมีการผสมผสานกันระหว่างหมอพื้นบ้านกับแพทย์แผนปัจจุบัน

3. ระบบหมอพื้นบ้าน เป็นการส่งเสริมให้ชุมชนดูแลสุขภาพด้วยตนเอง ช่วยเหลือตนเอง ควรสนับสนุนให้มีการควบคุมคุณภาพมาตรฐาน ตลอดจนการถ่ายทอดวิชาความรู้ ทำเนิ่นด้วยหรือไม่ อย่างไร

จากการพูดคุยในเวที ส่วนมากชาวบ้านจะเห็นด้วยกับการส่งเสริมให้ชุมชนดูแลสุขภาพของตนเอง โดยไม่ต้องพึ่งพาแพทย์แผนปัจจุบันมากนักเพราะทำให้เสียเวลาในการเดินทางไปรักษาและยังเสียค่าใช้จ่ายมาก และบางครั้งยังมีผลข้างเคียงต่อสุขภาพอีกด้วย ในเวทีได้แสดงความคิดเห็น โดยแยกได้ 3 ประเด็นดังนี้

ข้อดี

- เป็นการรักษาสุขภาพด้วยยาสมุนไพร จึงทำให้ไม่มีผลข้างเคียงต่อร่างกายในอนาคต
- ประหยัดเวลา ลดค่าใช้จ่าย
- มีการรักษาที่เป็นทางเลือกให้กับชุมชน ทั้งหมอพื้นบ้านและแผนปัจจุบัน

ข้อเสีย

- สถานที่ให้บริการหรือยาที่ใช้ในการรักษาไม่มีการตรวจสอบคุณภาพและสรรพคุณที่แน่ชัด
- การบริการไม่ได้มาตรฐาน ทั้งในส่วน of สถานที่ การให้บริการ การบรรจุหีบห่อ

ข้อเสนอแนะ

- ควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบตรวจสอบ
- มีเกณฑ์ในการตรวจสอบโดยตรง
- มีการจดทะเบียนประเภทของสถานประกอบการ
- ให้ อ.ย. แก่ยาที่ใช้ในการรักษาคนไข้
- ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการควบคุมคุณภาพทุกขั้นตอน ตั้งแต่การออกกฎหมาย จนถึง การตรวจสอบมาตรฐานของยา

- คนที่เรียนจบตามขั้นตอนทุกอย่างแล้ว จะต้องได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ เพื่อเป็นการยืนยันว่าได้ผ่านการเรียนที่เป็นขั้นตอนที่ถูกต้อง เหมาะสม มาแล้ว และสามารถนำมาใช้รักษากันไข้ได้จริง
- ต้องมีกฎหมายออกมารองรับการปฏิบัติงานให้ด้วย

4. ประชาชน/ชุมชน/องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น/หน่วยงานของรัฐ/สถานีนามัย/โรงพยาบาลชุมชน/โรงพยาบาลจังหวัด จะสนับสนุนและพัฒนาหมอพื้นบ้าน/แพทย์แผนไทย ให้เป็นที่พึ่งของประชาชนได้อย่างไร

- ควรสนับสนุนการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยวิธีการถ่ายทอดให้กับลูกหลาน และบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจ โดยอาจจัดตั้งเป็นโรงเรียน หรือศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

- เปิดใจกว้างในการยอมรับภูมิปัญญาท้องถิ่น
- การพัฒนาคุณภาพหมอพื้นบ้านถือเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องมีความต่อเนื่อง สม่ำเสมอ และต้องเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ได้แสดงออก มีส่วนร่วม และมีโอกาสในการพัฒนาฝีมือ

- ควรมีการฝึกอบรมให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสารใหม่ทางการแพทย์แผนปัจจุบัน กับหมอพื้นบ้านบ้าง

- ในการทำงานควรทำร่วมกัน ไม่ควรทำแยกส่วนกันทำ ไม่ควรมีการแบ่งแยกประเภทของหมอ ทั้งนี้ เพื่อให้หมอพื้นบ้านจะได้มีโอกาสในการพัฒนาทักษะฝีมือให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

- ควรจัดเวทีหาแนวร่วม โดยจัดเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์ องค์ความรู้ ระหว่างหมอพื้นบ้านให้มากขึ้น

- ควรมีการจัดตั้งชมรมหมอพื้นบ้านในทุกระดับ
- ควรจัดทำทะเบียน / ทำเนียบหมอพื้นบ้าน แยกตามความถนัด ความชำนาญ แยกออกเป็นสาขาต่าง ๆ

- จัดตั้งศูนย์ประสานงานหมอพื้นบ้านในระดับตำบล/อำเภอ/จังหวัด เพื่อจะได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

- มีการสำรวจจัดดูฉบับในหมู่บ้าน จัดทำทะเบียน จดลิขสิทธิ์
- ส่งเสริมการผลิตและการรักษาด้วยสมุนไพร รวมทั้งทางด้านการตลาดด้วย
- สำรวจข้อมูลคนที่ป็นปราชญ์หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ทั้งในคนพื้นราบและชาวเขา ซึ่งจะมีวิธีการรักษาที่แตกต่างกันไปตามขนบธรรมเนียมประเพณี

- ตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบในการพัฒนาภูมิปัญญาไทยด้านสุขภาพโดยตรง เพื่อจะได้

ควบคุมการผลิต ควบคุมมาตรฐานในการผลิตและการทำงานทุกขั้นตอน โดยในที่ประชุมได้เสนอ
หน่วยงานในพื้นที่ เช่น อบต. กระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น แต่ต้องเป็นบุคคลที่รู้และเข้าใจในภูมิ
ปัญหาท้องถิ่นและวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นอย่างดี

- รัฐควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการอนุรักษ์ และพัฒนาภูมิปัญหาท้องถิ่นด้าน
สุขภาพมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

*****

ข) การบริการใกล้บ้าน ใกล้ใจ

1. ท่านมีความเห็นอย่างไรต่อการให้บริการด้านสุขภาพของสถานบริการทั้งภาครัฐและเอกชน

ภาครัฐ

- ปัจจุบัน การให้บริการด้านสาธารณสุขของภาครัฐดีขึ้น เช่นสถานีอนามัย ได้ให้บริการที่ดี รวดเร็วขึ้น มีการขยายเวลาการให้บริการออกไป เพื่อให้บริการแก่ประชาชนอย่างทั่วถึงมากขึ้น ทั้งนี้ จากความคิดเห็นของกลุ่ม การบริการที่ดีหรือไม่ดี เป็นการกระทำที่ขึ้นอยู่กับตัวบุคคล

- ในบางครั้ง การให้บริการของสถานบริการภาครัฐก็ยังคงค่อนข้างล่าช้า
- บุคลากรสาธารณสุขบางส่วนไม่ค่อยมีคุณภาพ ควรจัดให้มีการอบรมพัฒนาเพิ่มเติม
- แพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางมีอยู่ค่อนข้างน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

ทำให้ผู้มารับบริการไม่ได้รับความสนใจ เอาใจใส่เท่าที่ควร ขาดการให้ความรู้ ชี้แจงรายละเอียดการเจ็บป่วยและการดูแลรักษาตนเองที่ถูกต้อง เหมาะสม เพียงพอ

- ผู้รับบริการไม่ค่อยมีความมั่นใจในประสิทธิภาพ และคุณภาพบริการ
- คนไข้ไม่ทราบรายละเอียดที่ชัดเจนของโรคและไม่กล้าที่จะซักถามรายละเอียดจากหมอ
- การรักษาขั้นปฐมภูมิที่สถานีอนามัยนั้น ผู้เข้าร่วมเวทีส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ายังไม่มีความมั่นใจในคุณภาพของการบริการมากนัก

- ควรให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมแก่บุคลากรสาธารณสุขให้มากขึ้น
- ควรมีแพทย์มาประจำที่สถานีอนามัย

- ขาดการประชาสัมพันธ์เขตบริการที่ชัดเจนแก่ประชาชนในพื้นที่ ไม่มีความชัดเจนในเรื่องของการแบ่งเขตพื้นที่การบริการของสถานีอนามัยที่ชัดเจน เป็นเหตุให้เกิดความสับสนในการเข้ารับการรักษาเบื้องต้น

- นโยบายต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงที่ค่อนข้างรวดเร็ว ไม่สอดคล้องกับการประชาสัมพันธ์ ทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่

- การให้บริการสาธารณสุข ปัจจุบันยังไม่ค่อยได้เน้นการให้บริการเชิงรุกเข้าไปในชุมชน ส่วนใหญ่เน้นการตั้งรับในสถานบริการ

ภาคเอกชน

- มีการบริการและการต้อนรับที่ดี
- รวดเร็วทันใจ มีแพทย์เฉพาะทางพร้อมให้บริการตลอดเวลา
- มีเครื่องมือทันสมัย พร้อมให้บริการ

- มีการประชาสัมพันธ์ ทำความเข้าใจในการบริการรักษาที่ดีทุกขั้นตอน ทำให้ผู้รับบริการเกิดความรู้สึกสบายใจ มั่นใจ และมีความศรัทธาในคุณภาพบริการ

- ได้รับการดูแลเอาใจใส่มากกว่า มีแพทย์เฉพาะทางมากกว่าโรงพยาบาลของรัฐ
- ผู้รับบริการมักจะหายจากอาการเจ็บป่วยได้ค่อนข้างเร็ว เนื่องจากมีการใช้ยาที่ค่อนข้างมีประสิทธิภาพสูง และออกฤทธิ์เร็ว
- ค่าใช้จ่ายในการเข้ารับบริการค่อนข้างสูง
- ผู้ที่จะเข้าถึงการบริการของภาคเอกชนได้นั้น จะต้องเป็นผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีพอสมควร

2. ท่านต้องการได้รับบริการด้านสุขภาพอย่างไร (บริการในคืน) (เน้นการบริการแบบองค์รวม ใกล้เคียง ใกล้เคียง ไม่ใช่การรักษาพยาบาลอย่างเดียว)

- เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยต้องเป็นผู้ที่มีจิตวิทยาสูง สามารถวิเคราะห์หาสาเหตุของการเกิดโรคได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ และรวดเร็ว
- ประชาสัมพันธ์ สื่อสารกับชุมชนได้เข้าใจและทำให้เกิดความมั่นใจต่อผู้เข้าไปใช้บริการ
- ต้องการให้มีแพทย์ไว้ประจำที่สถานีอนามัย เพื่อสามารถให้บริการฉุกเฉินในกรณีที่เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยไม่สามารถให้การบริการได้
- ต้องการสถานบริการที่ใกล้บ้าน รวมทั้งมีบุคลากรที่มีความรู้และให้คำแนะนำบริการที่ดี
- ต้องการสถานบริการที่สร้างความมั่นใจ ความอบอุ่น ให้เกิดกับชุมชนท้องถิ่น รวมทั้งบุคลากรที่มีความรู้และสามารถสร้างศรัทธาให้เกิดกับคนในชุมชนท้องถิ่นได้
- เจ้าหน้าที่ออกไปเยี่ยมเยียนชุมชนสม่ำเสมอ กระตุ้นให้มีแกนนำสุขภาพประจำครอบครัว ทุกครัวเรือนเพื่อการดูแลตนเองเบื้องต้น และการมีส่วนร่วมในการสร้างสุขภาพ
- ให้บริการในสถานบริการด้วยความรวดเร็ว เต็มใจ และยิ้มแย้มแจ่มใส
- ออกกฎหมายให้ประชาชนไปตรวจสุขภาพประจำปี กับสถานบริการด้านสาธารณสุขที่ใกล้บ้าน เพื่อเป็นการตรวจเช็คสภาพร่างกายของคนในชุมชน
- ออกกฎหมายด้านการส่งเสริมสุขภาพ โดยให้ประชาชนคนไทยทุกคน หันมาใส่ใจในสุขภาพ โดยต้องออกกำลังกายอย่างน้อยวันละ 1 ชั่วโมง
- มีการส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดูแล รักษาสุขภาพทั้งในสถานบริการและในชุมชน

3. ท่านคิดว่า ท่านจะมีส่วนร่วมในการจัดบริการสุขภาพตามที่ท่านต้องการในแต่ละระดับ (ครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น) ได้อย่างไร วิธีใด

ระดับครอบครัว

- สมาชิกในครอบครัวหันมาให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพ โดยการรอกำล้างกาย และกระตุ้นให้เพื่อนบ้านเห็นความสำคัญของการรอกำล้างกาย เป็นการสร้างเสริมทั้งทางด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิต และการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม

- ต้องมีการบริโภคอาหารที่ถูกสุขลักษณะ และครบทั้ง 5 หมู่ หลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นอบาเบมุขต่างๆ

- จัดทำสื่อหลายๆด้าน เพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันในการดูแลสุขภาพ

- มีเครือข่ายการสร้างเสริมสุขภาพระหว่างครอบครัว

ระดับชุมชนและท้องถิ่น

- มีศูนย์กลางไว้สำหรับเป็นศูนย์รวมของคนในชุมชน เพื่อจะได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในเรื่องของการดูแลสุขภาพของคนในชุมชน

- มีเจ้าหน้าที่ในชุมชนเพื่อจัดฝึกอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมให้กับคนในชุมชน เพื่อจะได้เน้นไปถึงการสร้างสุขภาพหรือสุขภาพะที่ดี นำไปสู่การสร้างสุขภาพ

- มีการรวมตัวในท้องถิ่นเพื่อร่วมกันจัดกิจกรรมรณรงค์ และให้ความสำคัญในเรื่องของการดูแล สร้างเสริมสุขภาพ เช่น การรอกำล้างกาย

- มีการเชื่อมโยงเครือข่ายในการดูแลสุขภาพของคนในชุมชน กับชุมชนใกล้เคียง เพื่อให้เกิดภาคีการดูแลสุขภาพท้องถิ่น

- มีการบริการจัดหาสถานที่ให้คนในชุมชน ได้ใช้ยอกแก้ล้างกายร่วมกัน

- ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการร่วมกันดูแลสุขภาพกันเองในขั้นพื้นฐานภายในชุมชน โดยหมอพื้นบ้านที่มีความรู้ความชำนาญเป็นผู้ให้คำปรึกษา

- คนในครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น ให้หันมาร่วมกันดูแลและให้กำลังใจกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกันเพื่อให้เกิดความสามัคคีอันดี ซึ่งนำไปสู่สุขภาพกายสุขภาพจิตที่ดี

- ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเพื่อให้กำลังใจ รุงใจผู้ที่มีการดูแลสุขภาพดี ในทุกระดับ

- จัดกิจกรรมประกวดสุขภาพประจำปี เพื่อกระตุ้นให้ประชาชน เห็นความสำคัญของการดูแล สร้างเสริมสุขภาพ

- องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ควรมีส่วนร่วมรับผิดชอบการดูแลสุขภาพของ คนในชุมชนให้มากขึ้น โดยต้องมีแผนงานด้านสุขภาพที่ชัดเจนบรรจุเข้าเป็นแผนของตำบล

- การบำบัดฟื้นฟูผู้ที่พิการหรืออยู่ในสถานะที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ควรเปิดโอกาสให้กับญาติ พี่น้อง เข้าร่วมในการช่วยเหลือเกื้อกูล เพื่อที่จะทำให้การบำบัดไม่ใช่เป็นเพียงการบำบัดทางกายเท่านั้น แต่ยังเป็นเรื่องของสุขภาพทางจิต ก่อให้เกิดความใกล้ชิดกันในรอบครัวและเครือข่ายกันในชุมชน

4. ในกระบวนการจัดการดูแลระบบบริการ โดยคณะกรรมการสุขภาพระดับพื้นที่ ภาคประชาชน จะเข้าไปมีส่วนร่วมได้อย่างไร

- องค์การภาครัฐในท้องถิ่น ต้องเอาใจจริงเอาใจกับการวางมาตรฐานการให้บริการด้านสุขภาพในชุมชน

- มีตัวแทนของแต่ละหมู่บ้าน ร่วมตรวจสอบการทำงานด้านการดูแลสุขภาพในระดับพื้นที่

- ผู้นำท้องถิ่น เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องเข้ามามีบทบาทในการเข้าไปดำเนินการกระตุ้นให้คนในชุมชนตระหนักและเห็นความสำคัญของการดูแลรักษาสุขภาพ

- ประชาชนในชุมชนต้องมีส่วนร่วม ในการดูแลเอาใจใส่การดูแลรักษาสุขภาพของตนเองอย่างเข้มแข็งและสามารถตรวจสอบพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ โดยประชาชนในชุมชนด้วยตนเอง

4. ในกระบวนการจัดการดูแลระบบบริการ โดยคณะกรรมการสุขภาพระดับพื้นที่ ภาคประชาชน จะเข้าไปมีส่วนร่วมได้อย่างไร

- องค์การบริหารส่วนตำบลร่วมสร้างศูนย์สุขภาพขึ้นในชุมชน

- มีองค์การอิสระที่ไม่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง เข้ามาจัดการดูแลระบบสุขภาพขั้นพื้นฐาน

- มีอาสาสมัคร บุคลากร ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการดูแลสุขภาพของคนในท้องถิ่น

- มีกระบวนการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชน ให้เห็นความสำคัญและใช้บริการด้านสุขภาพกับการบริการใกล้บ้านใกล้ใจ เกิดแนวคิดเรื่องสุขภาพเป็นเรื่องของคนไทยทุกคนที่ต้องร่วมกันรับผิดชอบ

- มีอาสาสมัครในพื้นที่เข้าไปตรวจสุขภาพให้ถึงที่บ้าน

- องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น องค์การพัฒนาเอกชน และองค์การภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมตรวจสอบและเข้ามาจัดการดูแลด้านสุขภาพ

- ภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมกำกับดูแลด้านสุขภาพ มีการประเมินผลการทำงาน

- มีเครือข่ายเขตรัฐบาล สร้างเสริมสุขภาพในระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จากทั้งองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน

*****

ค) การคุ้มครองผู้บริโภค

1. ท่านเคยพบปัญหาจากผลิตภัณฑ์ด้านสุขภาพ และหรือบริการด้านสุขภาพอะไรบ้าง

- สินค้าบริโภคหมดอายุ เช่น นม อาหารกระป๋อง เครื่องสำอาง
- ผลิตภัณฑ์อาหารไม่ได้มาตรฐาน ไม่มีคุณภาพ มีสิ่งแปลกปลอมในอาหาร
- ขายของเกินราคา
- การโฆษณาชวนเชื่อ เช่น น้ำโนนิ (น้ำลูกยอ) ซึ่งบางครั้งเจ้าหน้าที่ของสาธารณสุขนำมาให้

ขาย

- ไม่มีฉลากระบุ วัน เดือน ปี ที่ผลิต และหมดอายุ
- อาหารรสเค็มมากผสมฟอร์มาลิน สีข้อมผ้า เช่น อาหารประเภทลูกชิ้น กุ้ง ปู ปลา และผัก

ผลไม้

- มียาชุดจำหน่ายในร้านขายยา
- การบริการทางการแพทย์ที่ล่าช้า ทำให้ผู้ป่วยต้องเสียชีวิต
- ผลิตภัณฑ์สินค้าทางรายการทีวี มีสรรพคุณที่ไม่ตรงตามที่ได้โฆษณาไว้
- ผลิตภัณฑ์จากเครื่องสำอางที่อวดอ้างสรรพคุณเกินความเป็นจริง
- ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ได้รับการรับรองจาก ออย.
- ถูกหลอกลวง เอาไว้เอาเปรียบจากการบริโภคสินค้า

2. ท่านจะแก้ปัญหาอย่างไร (ระดับบุคคล ระดับชุมชน)

- ไม่ซื้อสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐาน ไม่มีคุณภาพ
- เลือกซื้อสินค้าที่มี วัน เดือน ปี บอกวันผลิต วันหมดอายุ
- เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ควรตรวจสอบสินค้า ผลิตภัณฑ์ที่ขายในตลาด/ชุมชน
- ต้องรู้จักหลีกเลี่ยง และใช้วิจารณญาณในการเลือกซื้อสินค้า
- รวมกลุ่มต่อต้าน และซื้อสินค้าเฉพาะร้านที่ไว้ใจได้
- ควรมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างสมาชิกกลุ่ม เพื่อหาแนวทางแก้ไข และป้องกัน
- มีการตรวจสอบสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐาน
- พืช ผัก ผลไม้ ไม่ควรซื้อเกิน ควรปลูกกินเองโดยใช้ปุ๋ยชีวภาพ
- ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- เรียกร้องและใช้สิทธิในการคุ้มครองตนเอง
- ให้ความรู้แก่ประชาชน
- สร้างจิตสำนึกในชุมชน

- ใช้กฎหมายควบคุมและดูแลคุ้มครองผู้บริโภคอย่างจริงจัง
- ดูแลการจัดการในร้านค้า ว่าแยกประเภทของสินค้าว่าจัดวางไว้อย่างไร เช่น ฝูกับน้ำตาล ไม่ควรนำมาวางไว้ใกล้กัน
- ควรมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างสมาชิกกลุ่ม เพื่อหาแนวทางแก้ไข และป้องกัน
- มีการตรวจสอบสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐาน

3. กรณีที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ ท่านคิดว่าจะกำหนดหลักการไว้ใน พ.ร.บ. สุขภาพอย่างไร

- ตั้งหน่วยงานและเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ ตรวจสอบสินค้าอย่างจริงจัง โดยใช้กฎหมายบังคับการผลิต ทั้งในชุมชน โรงงาน และแหล่งผลิตอื่นๆ
- ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการตรวจสอบทุกขั้นตอน ทั้งขั้นตอนการผลิต และสิทธิในการออกกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค การตลาด
- ประชาชนต้องมีเสียงในการร่างและพิจารณา การกำหนด พ.ร.บ. อย่างน้อย 50 % ของเสียงทั้งหมด

4. ชุมชนของท่านจะมีแนวทางในการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาลักษณะดังกล่าวได้อย่างไร

- ปรับพฤติกรรมรวมการบริโภคของตนเองและชุมชน
- ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ข้อเท็จจริง เกี่ยวกับสินค้า
- กฎหมายรับรองผลิตภัณฑ์ สนับสนุนผลิตภัณฑ์ในชุมชนที่ประชาชนผลิตเอง โดยมีกลุ่มปกครองตรวจสอบมาตรฐานและคุณภาพการผลิต
- ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรทำเอง โดยใช้ปุ๋ยชีวภาพ ไม่ต้องซื้อจากข้างนอกชุมชน
- มีหน่วยงานรับแจ้งเหตุ ร้องทุกข์ ในกรณีที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากพ่อค้าและจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค
- จัดเวทีประชาคมด้านสุขภาพขึ้นในชุมชน

*****

ง) กลไกนโยบายสุขภาพแห่งชาติ

1. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนสุขภาพชุมชน หรือแผนพัฒนาตำบล/แขวง/เขตชุมชน หรือแผน/นโยบายอื่นๆของรัฐ หรือไม่ และแผนดังกล่าวเกี่ยวข้องกับสุขภาพหรือไม่

- เคยมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน ทั้งแผนพัฒนาตำบล/แขวง/เขตชุมชน แผนงานด้านสาธารณสุข แผนงานเฝ้าระวังของอาสาสมัครสาธารณสุข รวมทั้งแผนงานป้องกันโรคไข้เลือดออกขององค์การบริหารส่วนตำบล

- ในแต่ละแผนมีส่วนเกี่ยวข้องกับแผนงานสุขภาพอยู่บ้าง แต่ให้ความสำคัญค่อนข้างน้อย

- งบประมาณต่างๆที่ได้รับการจัดสรรค่อนข้างน้อย

- ความเข้าใจในเรื่องของการดูแลสุขภาพของประชาชนโดยทั่วไป ยังคงยึดติดกับเจ้าหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุข แพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย

- การจัดทำแผนงานด้านสุขภาพนั้น ชุมชนค่อนข้างจะมีบทบาทน้อยมาก

2. จากข้อ (1) ถ้ามี ท่านคิดว่าแผนสุขภาพชุมชนจะสามารถแก้ไขปัญหาสุขภาพของท่าน ครอบครัว/ชุมชน ได้หรือไม่ อย่างไร

- การที่มีแผนงานด้านสุขภาพชุมชน สามารถช่วยให้คนภายในชุมชนได้ลดปัญหาของเรื่องสุขภาพของร่างกาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ

- ทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลภาวะสุขภาพกันภายในชุมชน

- ลดภาวะความเสี่ยงของการเกิดโรคต่างๆ ซึ่งเป็นการป้องกันรักษาสุขภาพให้กับตนเองและคนในชุมชน

- คนในชุมชนอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข ไม่ต้องพึ่งพาการรักษาพยาบาลจากการที่ต้องเจ็บไข้ ซึ่งเป็นการซ่อมสุขภาพ เป็นการแก้ไขปัญหาลายเหตุ

- คนในชุมชนเห็นความสำคัญของการดูแลสุขภาพตนเอง การสร้างสุขภาพดี ลดปัญหาการซ่อมสุขภาพ

3. ท่านจะมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนสุขภาพชุมชน หรือแผน/นโยบายอื่นๆ ด้วยวิธีการใด

- เสนอตัวเข้ามาเป็นอาสาสมัคร เพื่อช่วยในการแนะนำส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ให้ความสนใจในการดูแลสุขภาพ

- ออกให้ความรู้และแรงจูงใจให้เห็นความสำคัญของการสร้างสุขภาพดี

- ประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจกับร่าง พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ เพื่อชักชวนและแนะนำบอก
ต่อคนในชุมชน

- ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา โดยเน้นให้คนในชุมชนมีความสามัคคี มีความอดทนต่อ
ปัญหา และต้องสนใจในการเข้าร่วม รวมทั้งการปฏิบัติคนให้เป็นตัวอย่างที่ดี

- ชี้ให้เห็นถึงปัญหาในชุมชนจากรากหญ้า โดยเน้นความต้องการของชุมชนเป็นหลัก

- ส่งเสริมกระบวนการสร้างชุมชนเข้มแข็ง มีการประสานงานที่ดี และให้ความรู้ในการจัดทำ
แผนงานเพื่อการดูแลสุขภาพ

- ทำงานอย่างเต็มกำลังในฐานะของประชาชนชมรมอาสาสมัครสาธารณสุข

- เน้นให้มีการจัดให้มีเวทีพบปะประชุมกันในชุมชนให้บ่อยขึ้น

- ประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจกับร่าง พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ เพื่อชักชวนและแนะนำบอก
ต่อคนในชุมชน

4. ท่านคิดว่า แผนสุขภาพชุมชนควรได้รับการกำหนดไว้ในแผนพัฒนาตำบลด้านสุขภาพขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นหรือไม่ อย่างไร

- เห็นควรที่จะกำหนดแผนสุขภาพไว้ในแผนขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้เพราะองค์
การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานที่อยู่ในท้องถิ่นและใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุด

- การนำแผนสุขภาพเข้าไปเป็นแผนขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น จะทำให้เกิดความคล่อง
ตัวในการดำเนินงานและเข้าถึงสภาวะ บริบทต่างๆในท้องถิ่นนั้นๆ ง่ายต่อการควบคุมกำกับ อำนวย
ความสะดวกต่อกลุ่มที่มีแผนงานสุขภาพในชุมชน

- ประชาชนในชุมชนนั้นๆ จะต้องเห็นความสำคัญของเรื่องสุขภาพ

- การจัดทำเวทีประชาคมโดยคนในชุมชนนั้นๆ ต้องให้ความสำคัญและเสนอแผนงานด้าน
สุขภาพเข้าไปในแผนขององค์การบริหารส่วนตำบล

- การทำงานขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ต้องทำงานในลักษณะเชิงรุก และมอบหมายให้
ชุมชนเป็นผู้ดูแลสุขภาพด้วยตนเองของคนในชุมชน

- องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นจะต้องเป็นผู้สนับสนุนงบประมาณ

5. วิธีการจัดทำแผนระดับชุมชน จะเชื่อมกับการจัดทำแผน ระดับจังหวัด และระดับประเทศอย่างไร ระดับจังหวัด

- ใช้เวทีประชาคมระดับอำเภอ โดยตัวแทนแต่ละอำเภอทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาค
ประชาชน นำเสนอแผนเข้าสู่ระดับจังหวัด

- จัดเวทีประชาคมระดับจังหวัด โดยตัวแทนระดับอำเภอต่างๆมีส่วนร่วม

ระดับประเทศ

- นำเรื่องเข้าสู่กลไกนโยบายสุขภาพแห่งชาติ

6. จะทำอย่างไรให้มีตัวแทนของชุมชนมามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสุขภาพแห่งชาติ

- จัดให้มีเวทีประชาคม เพื่อคัดสรรตัวแทนของชุมชนเข้าไปร่วมกำหนดนโยบายสุขภาพแห่งชาติ โดยตัวแทนนั้นจะต้องเข้าใจถึงบทบาท

*****

๑) ปัญหาภาวะถูกคามสุขภาพและนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ

1. ที่ผ่านมา ประชาชนในพื้นที่ของท่าน ได้รับผลกระทบทางสุขภาพจากนโยบายสาธารณะและมี ปัญหาถูกคามสุขภาพในพื้นที่อะไรบ้าง และมีวิธีการแก้ไขอย่างไร

ปัญหาถูกคามสุขภาพในพื้นที่

- โรคทางเดินหายใจที่เกิดจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ โดยมีรัศมี 60 กิโลเมตร
- มีสารซัลเฟอร์ที่มีกลิ่นเหม็น เป็นฝุ่นละออง ส่งผลให้ปอดขยายไม่ได้
- โรคความดันโลหิตสูงเนื่องจากความเครียด
- สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ปัญหาน้ำเค็ม น้ำฝนเป็นกรดเนื่องจากสารพิษจากโรงไฟฟ้า

วิธีการแก้ไข

- ยศพท ไปอยู่ที่อื่นที่ทางการไฟฟ้าจัดไว้ให้ แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับความสมัครใจของประชาชนแต่ละครอบครัว

- การไฟฟ้า ควรจัดระบบป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่

- ให้ประชาชนตรวจสุขภาพประจำปี เป็นประจำทุกปี
- อยากให้รัฐบาลปิดปล่องเหมืองแม่เมาะ
- องค์การบริหารส่วนตำบลและสาธารณสุข ร่วมมือกันสำรวจโรคทางเดินหายใจของประชาชน หาวิธีการและแนวทางป้องกันโรคทางเดินหายใจ

2. ในกรณีที่มีปัญหาและไม่สามารถแก้ไขปัญหานั้นได้ ท่านคิดว่ามีสาเหตุมาจากอะไร ในอนาคตเพื่อเป็นการคุ้มครองป้องกันสุขภาพ ควรจะกำหนดหลักการใน พ.ร.บ.สุขภาพ อย่างไร

- สาเหตุที่แก้ปัญหไม่ได้ ในกรณีของโรงไฟฟ้าแม่เมาะ เพราะเป็นนโยบายและโครงการที่รัฐบาลให้การสนับสนุน การแก้ปัญหส่วนมากจะเป็นการแก้ไขปัญหาปลายเหตุในกระบวนการเชิงรับ ไม่ได้แก้ปัญหในกระบวนการเชิงรุก

- ประชาชนต้องเข้าไปมีส่วนร่วมตรวจสอบภาครัฐและภาคเอกชนในทุกระดับ และทุกขั้นตอนในการตรวจสอบ

- การจัดทำโครงการของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน ทุกโครงการที่จะจัดตั้งในพื้นที่ ต้องผ่านการจัดทำประชาคมและประชาพิจารณ์ก่อนทุกครั้ง

3. ใครควรเป็นผู้ดูแลเรื่องนโยบายสาธารณะของพื้นที่และระบบการควบคุมป้องกันภัยที่คุกคามสุขภาพ และจะดูแลอย่างไร

- ประชาชนในพื้นที่นั้นๆ โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบกระบวนการทำงาน
- กรรมการตรวจสอบ ควรมาจากภาคประชาชน 50 % ของคณะกรรมการทั้งหมด
- รัฐบาลให้การควบคุมดูแลเป็นที่ปรึกษา หรือตั้งหน่วยงานรับผิดชอบเรื่องนี้โดยตรง
- ประชาชนมีสิทธิที่จะเรียกร้องให้มีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะโรคทางเดินหายใจเข้ามาประจำใน

พื้นที่

- มีการตรวจสุขภาพทุกปี โดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ
- มีระบบป้องกันที่ได้มาตรฐาน ประชาชนตรวจสอบได้
- ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ในการควบคุมดูแลสุขภาพของตนเองและคน

ในพื้นที่ โดยผ่านงานประมาณที่รัฐสนับสนุนให้

- ส่งเสริมทางด้านอาชีพและที่ดินทำกิน

4. ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพได้อย่างไร

- เสนอแผนสุขภาพเข้าบรรจุเป็นแผนขององค์การบริหารส่วนตำบล
- ตัวแทนผู้นำท้องถิ่นเข้าร่วมตรวจสอบระบบคุกคามสุขภาพที่เป็นนโยบายของภาครัฐ และรัฐ

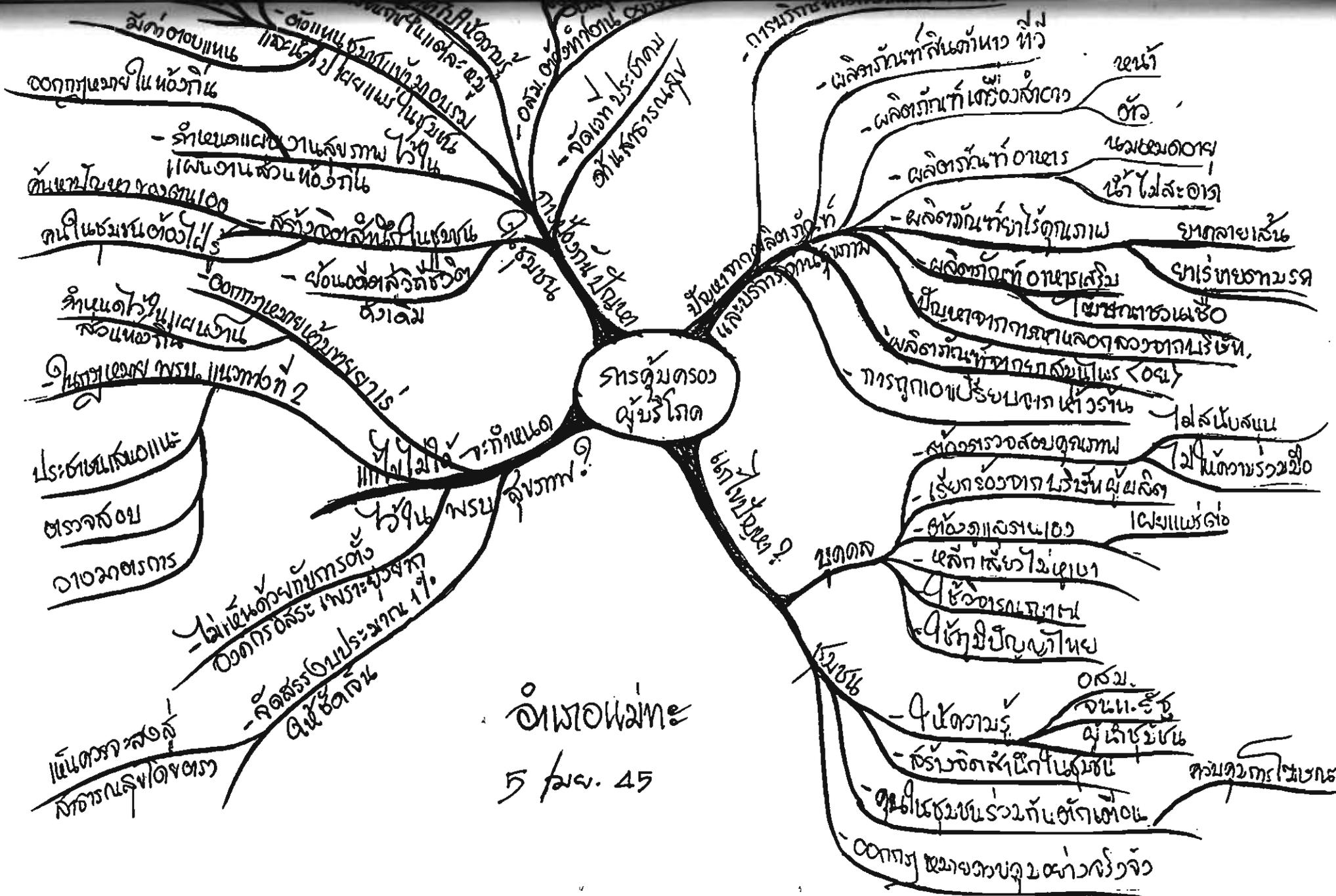
วิสาหกิจ

- จัดทำเวทีประชาพิจารณ์แผนงาน/โครงการต่างๆ ที่รัฐกำหนดให้ทำในพื้นที่นั้นๆ เพื่อลงมติเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบต่อโครงการ/แผนงานต่างๆ

- แต่งตั้งคณะกรรมการระดับพื้นที่ เพื่อออกกฎระเบียบ กฎเกณฑ์ต่างๆ
- รัฐจัดให้มีงบประมาณ สนับสนุนการจัดทำการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพในระดับพื้นที่

*****

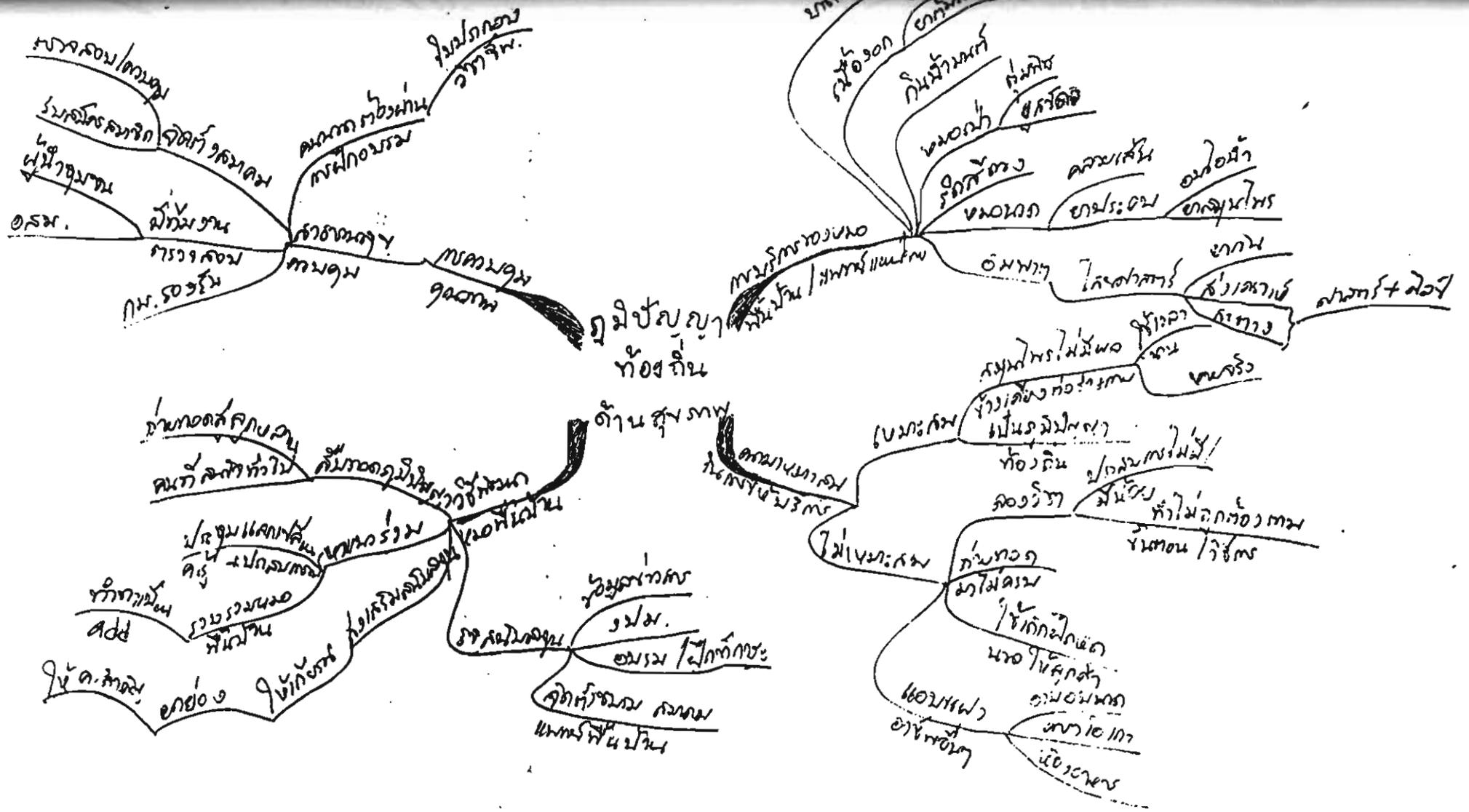
การคุ้มครองผู้บริโภค

อ.พวอ.พ.อ.
5 พ.ค. 45

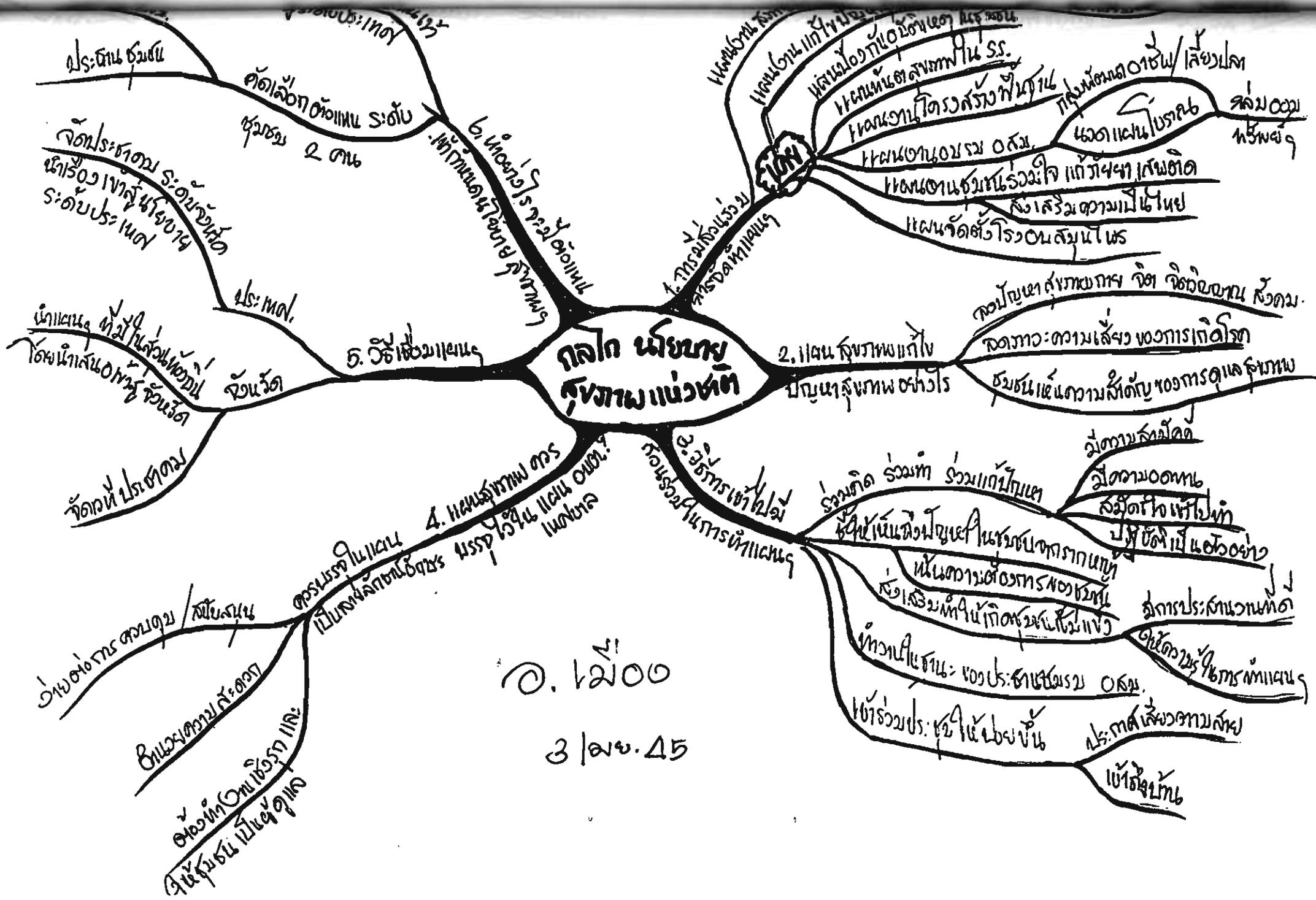

บทที่ 1 อ. เสือดำ

3 เม.ย. 45

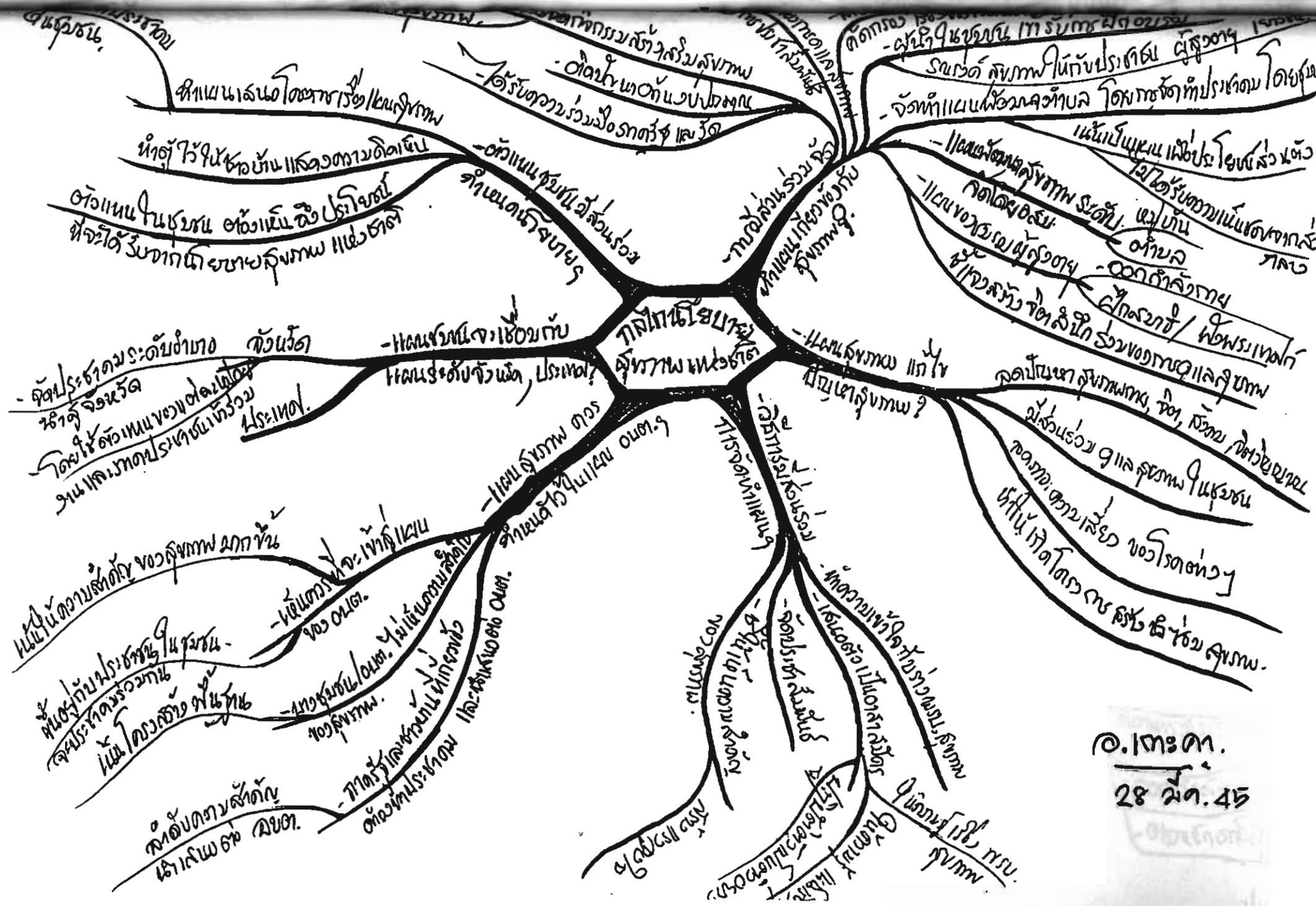
กลไก วิทยายุทธ บริหารงาน

๐. ๒๒๐๐

3 | ๒๖. ๔5

การแก้ไขปัญหาคูหาพแห่งชาติ

๑.๓๓๓ค.
28 มี.ค. 45

บริการใกล้บ้าน ใกล้ใจ

ศูนย์พัฒนาฯ - (กรม) - มีหลาย

- สด. มีใจห่วงใยถึงภาพที่เห็นด้วย

บริการใกล้บ้าน

- บริการฟรีต่อราย
ความสิ้นเปลือง/เฉพาะ
- ประ. สิ่งบริการ
คุณภาพดี

บริการใกล้บ้าน
- มีหลาย
- มีหลาย
- มีหลาย
- มีหลาย

- บริการ ภาครัฐ/เอกชน

บริการ
เข้าไป

บริการใน
ใจใจใจ

บริการภาครัฐ/เอกชน
ภาคเอกชน
ไม่ทั่วถึง/ไม่ต่อเนื่อง
ประ. มีหลาย

บริการใกล้บ้าน
- บริการฟรีต่อราย
- บริการฟรีต่อราย
- บริการฟรีต่อราย

- การมีส่วนร่วม
ภาคประชาชน

การตรวจราชการ

- ครอบคลุม
ชุมชน/จังหวัด

เทศบาล/อบต. มีงบฯ สืบค้น

มีใจห่วงใย
ดูแลคุณภาพ

ครอบคลุมดูแลทั้ง
เมืองสูง ที่ทาง + ซิต
- ศึกษานาน มีประวัติ

- ไม่ติดขัด
- รับผิดชอบ
- รับผิดชอบ
- รับผิดชอบ

มีงบฯ ร่วม
บริการ

- ครอบคลุม
- ครอบคลุม
(เกิดใหม่)

- ครอบคลุม
- ครอบคลุม

๑.๓๓๓

28 มี.ค. 45

สรุปที่ 2. อภิธานศัพท์ และ คำศัพท์
 ๐๖ | ๖.๐ | ๑๕

